

Forsvarsdepartementet

Tildelingsbrev for Forsvarsmateriell 2025

6. februar 2025

Innhold

1	Innledning.....	4
2	Hovedutfordringer og prioriteringer 2025	4
3.1	Forsvarssektorens samfunns mål	6
3.2	Forsvarsmaterielle mål	7
3.2.1	Brukermål 1: Materiell og tjenester som møter Forsvarets behov i fred, krise og krig.....	7
3.2.2	Brukermål 2: Trygge langsiktig forsyningssikkerhet og beredskap gjennom industri- og materiellsamarbeid.....	10
4	Øvrige føringer, forutsetninger for og forventninger til måloppnåelse	12
4.1	Gjennomføring av investeringer.....	12
4.2	NSIP	12
4.3	FNs bærekraftsmål	13
4.4	Rammeavtaler	14
4.5	Oppfølging av Riksrevisjonens forvaltnings- og etterlevelsesrevisjoner	14
4.6	Partssamarbeid	14
4.7	Forsvarshistorisk museum og utrangering av materiell	14
4.8	Små- og mellomstore bedrifter	15
4.9	Forebyggende sikkerhet	15
4.10	Personell og kompetanse	15
4.11	Forbedring og effektivisering	15
4.12	Strategi for kunstig intelligens i forsvarssektoren.....	16
4.13	Styrket satsing på forskning og utvikling.....	16
4.14	Økt innovasjonsevne	17
5	Fellesføringer	18
5.1	Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk	18
5.2	Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.....	18
5.3	Redusere konsulentbruken	18
6	Styringsdialog og frister i 2025	18
7	Budsjettrammer for 2025.....	19
8	Delegering av fullmakter	21

8.1	Merinntektsfullmakt	21
8.2	Fullmakt til nettobudsjettering av salgsomkostninger	22
8.3	Fullmakter knyttet til investeringer	22
8.4	Bestillingsfullmakter	22
8.5	Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader	22
9	Rapporteringskrav	23
9.1	Om materiell	23
9.2	Drift og regnskap	23
9.3	Forebyggende sikkerhet	25
10	Vedlegg	26

1 Innledning

Stortinget behandlet 18. desember 2024 Innst. 7 S (2024–2025) til Prop. 1 S (2024–2025). Stortinget behandlet tidligere i år Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2023) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet - Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*, samt Innst. 425 S (2023–2024) til Prop. 59 S (2023–2024) *Investeringar i Forsvaret og andre saker*. Tildelingen gis med bakgrunn i overnevnte stortingsdokumenter med tilhørende vedtak.

Tildelingsbrevet stadfester Forsvarsmateriells mål og rammer for 2025. Tildelingsbrevet er ikke uttømmende for hvilke oppgaver Forsvarsmateriell skal utføre. Tildelingsbrevet skal leses i sammenheng med hovedinstruksen til Forsvarsmateriell og retningslinjer for sektoren. Videre gir budsjettretningslinjer og krav for 2026 og påfølgende år ytterligere rammer for flerårig planlegging. Endringer eller tillegg i oppdrag og tildelinger i løpet av året vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev. Der ikke annet er omtalt forutsettes det at løpende virksomhet og tidligere gitte oppdrag videreføres i samsvar med gjeldende regelverk og oppdragsbeskrivelser. Det forutsettes også at Forsvarsmateriell løpende bistår departementet ved behov.

2 Hovedutfordringer og prioriteringer 2025

Første året med implementering av Langtidsplanen for forsvarssektoren 2025–2036

Langtidsplanen for forsvarssektoren 2025–2036 innebærer en betydelig satsing på Forsvaret. Den nasjonale forsvarsevnen skal styrkes i alle domener. Regjeringen prioriterer først å utbedre svakheter i dagens struktur og gjennom det tilrettelegge for videre vekst. Videre prioriteres særlig satsing innenfor fire hovedområder: økt evne til situasjonsforståelse, fornyelse av Sjøforsvaret, styrking av luftvernet og økt kapasitet i Hæren og Heimevernet. Satsingene gjennomføres parallelt.

Det vil blant annet investeres i nødvendig bygningsmasse, økt utdanningskapasitet og tilstrekkelige beredskapslagre av materiell og ammunisjon. IKT-investeringer vil også prioriteres. Innenfor maritim sektor vil det investeres i et nytt og moderne sjøforsvar, inkludert minimum fem nye fregatter med helikoptre med anti-utbåtkapasitet, en standardisert fartøysklasse av inntil 28 fartøy og seks nye ubåter i samarbeid med Tyskland. Det skal anskaffes langtrekkende droner med sensorer og systemer for vedvarende overvåking i maritime interesseområder i nord. Disse skal ha base på Andøya. Satsingen på romdomenet styrkes i samarbeid med allierte og nasjonal industri. Satsingen skal bidra til bedre kommunikasjon og økt situasjonsforståelse, spesielt i nordområdene. I tillegg skal det anskaffes en simulator til de maritime patruljeflyene P8, til øving og trening, for å øke tilgjengelig operativ flytid og redusere klimautslipp. Simulatorer skal prioriteres som del av anskaffelsen i alle større materiellprosjekter der bruk av simulator kan bidra til økt operativ evne og til å redusere klimagassutslipp og negativ miljøpåvirkning. Luftvernet styrkes betydelig med økt kapasitet og prioritering av langtrekkende luftvern. Landmakten vil også bli styrket, med satsinger på Hæren og Heimevernet. Hæren utvikles til tre brigader, og tilføres langtrekkende presisjonsvåpen og helikopterkapasitet. Finnmark landforsvar videreutvikles til Finnmarksbrigaden, og Heimevernet økes i volum, tilføres mer utstyr og vil gjennomføre hyppigere øving og trening.. Det vil også anskaffes helikoptre til spesialstyrkene.

Raske og effektive investeringsprosesser er en kritisk suksessfaktor. Før tidkrevende utredninger settes i gang, skal det vurderes om det er grunnlag for å gjøre forenklinger og tilpasninger i hvordan fremskaffelsesprosessene benyttes, slik at gjennomføringen er effektiv og med tilstrekkelig kvalitet og i henhold til anskaffelsesregelverket. Hensynet til rettidige anskaffelser skal være en sentral del av

forsvarssektorens fremskaffelsesprosesser, noe som stiller større krav til fleksibilitet. Der det kan resultere i tilpassede og effektive utrednings- og fremskaffelsesprosesser, eller vurderes som viktig for nasjonale sikkerhetsinteresser, skal bruk av unntaksbestemmelser vurderes nøye.

Norge er avhengig av NATO og våre nære allierte. Forsvarssamarbeidet med USA står i en særstilling, inkludert mulighetene for amerikanske infrastrukturinvesteringer i Norge. Å styrke evnen til mottak av allierte forsterkninger og samarbeid med allierte styrker, inkludert Sverige og Finland, er avgjørende for Norges sikkerhet. Gjennom langtidsplanen vil vi også oppfylle sentrale NATO-krav. Utnyttelse av samfunnets totale ressurser er en forutsetning for å lykkes, og samarbeid i rammen av totalforsvaret og strategisk samarbeid med næringslivet skal derfor videreutvikles.

Forsvarsbudsjettet for 2025 følger opp langtidsplanen med det første store løftet på 15,5 mrd. kroner. Dette løftet skal hente inn etterslepet, få dagens struktur til å virke og øke investeringene. Materiellinvesteringene skal økes, og det skal i 2025 prioriteres å følge opp allerede vedtatte investeringer og øke mengden ammunisjon i bestilling. Ammunisjonslagrene skal bygges opp ved at det settes av nok midler til å dekke det faktiske forbruket, og at det settes av enda mer for å bygge opp lagrene igjen. Sektorens eiendommer skal settes i stand med økte bevilgninger til vedlikehold opp til det nivået som trengs, og ved at det settes av midler til nødvendig fornyelse. Drift av IKT-systemer og materielldriften i Forsvaret skal få et betydelig løft slik at både tilgjengelighet og beredskap bedres. I tillegg er det satt av midler for å styrke øvrige deler av forsvarssektoren blant annet ved at tilskuddene til NATO og internasjonale driftsbudsjetter økes, forsvarshistorisk museum etableres og tiltaksplanen for veteraner finansieres.

Forsvarets gjennomføringsplan skal være forsvarssektorens verktøy for utviklingen av Forsvaret. Forsvaret skal lede arbeidet med kontinuerlig oppdatering og utvikling av plandatabasen. De øvrige etatene i sektoren er ansvarlig for å bidra i det kontinuerlige planarbeidet og med gjennomføring av planene innenfor sine ansvarsområder.

Forsvarsmateriell er avgjørende for å lykkes med ny langtidsplan, og gjennomføring av langtidsplanen skal være etatens hovedprioritet i 2025.

Sektorreformen F24

Det har i 2024 vært gjort et betydelig arbeid knyttet til sektorreformen F24, hvor det har vært jobbet med å forbedre samhandlingen i sektoren og klargjøre roller, ansvar og myndighet. Under følger en omtale av de områdene med særskilt betydning for Forsvarsmateriell.

Ansvar for driftsanskaffelser over gjeldende terskelverdi ble overført fra Forsvaret til Forsvarsmateriell i 2024, der hovedendringen er at Forsvarsmateriell nå har ansvaret for å etablere en anskaffelsesenhet knyttet til driftsanskaffelser og -materiellinvesteringer, basert på kategoristyring. Forsvaret beholder innkjøpere som har kompetanse til å gjøre avrop på inngåtte rammeavtaler og gjøre driftsanskaffelser opp til etablerte terskelverdi. Hovedinstruksen for Forsvarsmateriell er oppdatert i tråd med dette. Etatene har ansvar for å følge opp implementeringen av dette, inkludert følge opp og orientere Forsvarsdepartementet om vesentlige risikoer.

Det er besluttet å gjøre endringer i ansvarsfordelingen mellom Forsvarsmateriell og Forsvaret knyttet til materielldrift og vedlikehold, tentativt fra april 2025. Hovedendringen er at Forsvaret overtar helhetlig ansvar for eget driftsatt materiellet gjennom rollen som Driftsansvarlig.

Forsvarsmateriell har ansvar for å ivareta rollen som Materiellsikkerhetsmyndighet og Designansvarlig og støtte Forsvarets materiell drift etter avtale. I hovedinstruksen for Forsvarsmateriell er arbeidsdelingen både før og etter overføringen beskrevet. Forsvarsmateriell og Forsvaret beslutter når ansvarsoverføringen skal skje. Etatene har ansvar for å følge opp implementeringen av dette, inkludert følge opp og orientere Forsvarsdepartementet om vesentlige risikoer.

En av arbeidsstrømmene i F24 er knyttet til IKT. Forsvarssektoren har et forbedringspotensial knyttet til IKT, hvor årsaker til knyttet styringsmodell (prosess, struktur og kompetanse) trekkes frem i stor grad. Sentrale utfordringer er blant flere: lav gjennomføringsevne, utdaterte løsninger og lav samhandling mellom ulike systemer, manglende effekter fra IKT-investeringer og sårbarhet innenfor IKT-sikkerhet. Som et første steg i F24 IKT får Forsvaret ansvaret for drift, vedlikehold og utvikling av Forsvarets sikre plattformer fra 2025. Forsvarsmateriell har ansvar for anskaffelser og skal ved behov støtte Forsvarets arbeid på IKT-området.

Det er gjort endringer i ansvarsdelingen knyttet til investeringer, der Forsvaret har fått ansvar for porteføljestyling. Forsvarsmateriell skal fortsette å understøtte arbeidet med porteføljestyling. Forsvaret får også fra 2025 delegert fra Forsvarsdepartementet enkelte fullmakter til kategori 1 investeringsprosjekter og fullmakt til å starte opp og gjennomføre kategori 2 investeringsprosjekter, innenfor rammer og føringer fra Forsvarsdepartementet. Forsvaret får også fullmakt til å gi oppdrag til Forsvarsmateriell om disse prosjektene. Forsvarsmateriell har ansvar for gjennomføring av investeringsprosjekter. Fullmaktene til Forsvarsmateriell på feltet er omtalt i punkt 8 i dette brevet. Hovedinstruksen er oppdatert med ny arbeidsdeling. Vedlagt dette brevet følger en illustrativ beskrivelse av hvordan arbeidsprosessene knyttet til investeringer skal være fremover.

Forsvarssektoren skal etablere en felles virksomhetsmodell som muliggjør planlegging og styring basert på resultater og effekter, med felles innsikt i sammenheng og implikasjoner for hvilke ressurser og aktiviteter dette vil kreves av virksomhetene i sektoren. Dette skal gjøres som en del av etablering og videreutvikling av Forsvarets gjennomføringsplan. Forsvarsmateriell skal bidra inn i dette arbeidet med å utarbeide en felles virksomhetsmodell i sektoren og dataunderstøttelse til denne.

3 Mål

3.1 Forsvarssektorens samfunns mål

De sikkerhets- og forsvarspolitiske målene utgjør i sum forsvarssektorens samfunns mål. Norsk sikkerhets- og forsvarspolitikk har som mål å forsvare norsk suverenitet, territoriell integritet, befolkning, demokratiske styresett og vår handlefrihet mot politisk, militært og annet press ved å bidra til å:

- Forhindre væpnet konflikt og fremveksten av trusler mot norsk og alliert sikkerhet
- Forsvare Norge og allierte mot trusler, anslag og angrep i en alliert ramme
- Fremme norske sikkerhetsinteresser, herunder fred, stabilitet og internasjonal rettsorden

Det norske forsvarskonseptet utgjør en helhetlig tilnærming til forsvar av norsk sikkerhet, i tråd med de sikkerhets- og forsvarspolitiske målene. Forsvarskonseptet og den samlede forsvarsevne består grunnleggende av tre gjensidig avhengige hovedelementer: Forsvarets egeevne, forsvarsevnen gjennom alliert og regionalt samarbeid og kollektiv avskrekings- og forsvarsevne i rammen av

NATO, og den støtten som kan mønstres fra det sivile samfunn, også i rammen av totalforsvaret. Et bredt omfang av sivile totalforsvarsaktører og mekanismer understøtter både nasjonale og allierte militære styrker som opererer i Norge og norske nærområder.

3.2 Forsvarsmaterielle mål

Innenfor målet med norsk sikkerhets- og forsvarspolitik har Forsvarsmateriell følgende mål:

<i>Brukermål</i>	<i>Delmål</i>
Materiell og tjenester som møter Forsvarets behov i fred, krise og krig	Materiell og tjenester fremskaffet til rett tid, kostnad og ytelse
	Driftsanskaffelsesavtaler tilgjengeliggjort for Forsvaret
	Materiell avhendet på en bærekraftig og effektiv måte
	Ivareta materiellsikkerhetsmyndighet og designansvar for Forsvarets materiellportefølje
Trygge langsiktig forsyningsikkerhet og beredskap gjennom industri – og materiellsamarbeid	Bidra til utvikling av norsk forsvarsindustri
	Økt interoperabilitet og effektivitet gjennom internasjonalt materiellsamarbeid

For hvert delmål er det utarbeidet styringsparametre som skal belyse måloppnåelse. Det skal både rapporteres helhetlig på måloppnåelse og rapporteres på styringsparametrene i halvårs- og årsrapporten.

3.2.1 Brukermål 1: Materiell og tjenester som møter Forsvarets behov i fred, krise og krig

Dette målet reflekterer at Forsvaret er Forsvarsmaterielle primære bruker og at Forsvarsmateriell skal bidra til å dekke Forsvarets behov for materiell og derigjennom støtte Forsvarets egne i fred, krise og krige. Forsvarsmateriell skal være en utviklingspartner for forsvarssektoren gjennom sin rådgivningsfunksjon innen materiell, herunder bistand i forbindelse med sektorens langtidsplanlegging og gjennomføringsplanlegging, valg av løsninger og spørsmål om avhending og i forbindelse med arbeid i NATOs forsvarsplanleggingsprosess. Hva som er Forsvarets behov, og hvordan det skal dekkes innenfor tilgjengelige økonomiske rammer, defineres gjennom sektorens planer, herunder Forsvarets gjennomføringsplan og beredskapsplanverk.

3.2.1.1 Delmål 1: Materiell og tjenester fremskaffet til rett tid, kostnad og ytelse

Forsvarsmateriell skal fremskaffe materiell og tjenester i tråd med rammer gitt i oppdrag fra Forsvaret. Dette innebærer både å planlegge og gjennomføre investeringsprosjekter kostnads-effektivt, tidsriktig og til avtalt ytelse, men også å støtte Forsvaret med rådgiving blant annet for Forsvarets porteføljestyring og utarbeidelse av planer for strukturutvikling. Felles situasjonsforståelse og forutsigbarhet om oppdrag, og gode grensesnitt mellom etatene i sektoren er avgjørende for å lykkes. Det er redegjort nærmere for føringer om gjennomføring av investeringer i kapittel 4.

<i>Styringsparameter 1</i>	<i>Forberede investeringer</i>
<p>Forsvarsmateriell støtter Forsvaret utarbeidelse av konseptvalgutredninger samt utarbeider sentrale styringsdokumenter for investeringene.</p> <p>Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antallet sentrale styringsdokumenter som er levert, sammenholdt med plan - Forsvarsmateriells bistand til Forsvarets arbeid med konseptvalgutredninger - Vurdering av om arbeidet med å forberede investeringer er i tråd med gjennomføringsplanen 	

<i>Styringsparameter 2</i>	<i>Gjennomføre investeringer</i>
<p>Forsvarsmateriell skal gjennomføre investeringene, i tråd med gjennomføringsplanen og mottatte oppdrag fra Forsvaret.</p> <p>Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vurdering av om arbeidet med å gjennomføre investeringer er i tråd med oppdrag fra Forsvaret og gjennomføringsplanen - Antall og volum av gjennomførte investeringer, herunder omfang av materiell som er overført til Forsvaret - Milepælsoppgjøret - Forpliktelsesgraden for prosjektene (per år) 	

<i>Styringsparameter 3</i>	<i>Materiellet og tjenestene kan fremskaffes i krise og krig</i>
<p>Forsvarsmateriell skal kunne fremskaffe nødvendig materiell (med tilhørende tjenester) til Forsvaret også i situasjoner med krise og krig, i tråd med krav fra Forsvaret og innenfor gitt ambisjonsnivå.</p> <p>Det skal redegjøres for følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vurdering av om det er tilstrekkelig avtaleverk på plass for å sikre nødvendig leveranser i krise og krig - Vurdering av om beredskapsplanene til Forsvarsmateriell er oppdaterte og i tråd med krav fra Forsvaret - Vurdering av om man vil klare å iverksette beredskapsplanene, herunder redegjørelse for Forsvarsmateriells deltagelse i beredskapsøvelser 	

3.2.1.2 Delmål 2: Driftsanskaffelsesavtaler tilgjengeliggjort for Forsvaret

Forsvarsmateriell legger til rette for driftsanskaffelser i sektoren gjennom å inngå, tilgjengeliggjøre og følge opp driftsanskaffelsesavtaler basert på anskaffelsesstrategien i forsvarssektoren og kategoristyring. Avtalene skal dekke forsvarssektorens innmeldte behov og bidra til både effektivitet i sektoren og til gode betingelser. Bærekraftshensyn skal ivaretas. God forståelse av behovene og godt samarbeid i sektoren er avgjørende for å lykkes.

<i>Styringsparameter 4</i>	<i>God behovsdekning</i>
<p>Forsvarsmateriell skal levere driftsanskaffelser og etablere rammeavtaler til rett tid og med rett kvalitet, i tråd med planene i sektoren, slik at forsvarssektorens behov for driftsanskaffelser dekkes.</p>	

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:

- Vurdering av uløste behov, herunder antall innmeldte behov og utgående avtaler som er uløste eller i risikozonen for å bli uløste de neste 12 månedene.
- Status for etablering av kategoristrategier

<i>Styringsparameter 5</i>	<i>Samarbeid om driftsanskaffelser</i>
----------------------------	--

Forsvarsmateriell samarbeider med innkjøpere om felles anskaffelser, noe som både forenkler arbeidet og gir bedre leveranser. Dette innebærer både at Forsvarsmateriell kan trekke på avtaler inngått av andre og at andre kan trekke på avtaler inngått av Forsvarsmateriell.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:

- Andel forbruk handlet fra nasjonale samarbeidsavtaler
- Volum på eksterne avrop på forsvarssektorens avtaler
- Volum handlet på internasjonale samarbeidsavtaler

<i>Styringsparameter 6</i>	<i>Driftsanskaffelsesavtaler er tilgjengelige også i krise og krig</i>
----------------------------	--

Forsvarsmateriell skal sikre at de nødvendige driftsanskaffelsesavtalene er tilgjengelige også i krise og krig.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:

- Vurdering av om det er tilstrekkelig avtaleverk på plass for å sikre nødvendig leveranser i krise og krig
- Vurdering av om beredskapsplanene til Forsvarsmateriell er oppdaterte og i tråd med krav fra Forsvaret
- Vurdering av om man vil klare å iverksette beredskapsplanene, herunder redegjørelse for Forsvarsmateriells deltakelse i beredskapsøvelser

3.2.1.3 Delmål 3: Materiell avhendet på en bærekraftig måte

Forsvarsmateriell skal avhende materiellet som Forsvaret har utrangert. Avhending skal gjøres effektivt og så bærekraftig som mulig. Med avhending menes både salg av materiell, destruksjon (inkl. gjenvinning) og donasjoner. Målet dekker også de tilfeller der Forsvarsmateriell skal anskaffe materiell for donasjon.

<i>Styringsparameter 7</i>	<i>Utrangert materiell avhendes i henhold til plan</i>
----------------------------	--

Avhending av materiell skal gjennomføres forsvarlig og i henhold til Forsvarets plan for drift og utrangering.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:

- Avhending i henhold til plan for prosjektporteføljen
- Omløpshastighet i driftsavhending mål i verdi og mengde
- Ev. avvik, inklusive avvik fra etterlevelse av lover og regelverk

<i>Styringsparameter 8</i>	<i>Gjennomføring av donasjoner til Ukraina</i>
----------------------------	--

Forsvarsmateriell skal aktivt bidra i å utvikle og gjennomføre arbeidet med militær støtte til Ukraina i tråd med målsettingene for arbeidet. Forsvaret er gitt en koordinerende rolle for den militære støtten til Ukraina og Forsvarsmateriell skal støtte Forsvaret i dette. Forsvarsmateriell skal fortsette å støtte den ukrainske forsvarsmateriellorganisasjon DPA i utviklingen i tråd med avtalen inngått mars 2023.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:

- kvalitativ redegjørelse for Forsvarsmateriell arbeid, med fokus på status i gjennomføring, avvik og risiko.

Forsvarsmateriell skal i tillegg rapportere som en del av Forsvarets helhetlige rapportering om militær støtte

3.2.1.4 Delmål 4: Ivareta materiellsikkerhetsmyndighet og designansvar for Forsvarets materiellportefølje

Materiellet som brukes i forsvarssektoren skal være sikkert i bruk og ha et hensiktsmessig og godkjent design som møter brukers krav. Forsvarsmateriell ivaretar funksjonene som sikrer dette, herunder gir råd, utøver materiellsikkerhetsmyndighet og designansvar og støtter materielldrift i Forsvaret i henhold til avtaler.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen av måloppnåelse:

- I hvilken grad ansvaret innen materiellsikkerhetsmyndighet og designansvaret for Forsvarets materiellportefølje ivaretas på en god måte
- Om materiellsikkerheten er innenfor akseptabelt sikkerhetsnivå, herunder redegjørelse for antall og utvikling i materiellsikkerhetspåbud

3.2.2 Brukermål 2: Trygge langsiktig forsyningssikkerhet og beredskap gjennom industri- og materiellsamarbeid

Norge er avhengig av både en nasjonal forsvarsindustri og et tett samarbeid med våre allierte og med totalforsvaret om materiell. Dette er med på å trygge langsiktig forsyningssikkerhet, sikre at vi har tilgang på nødvendig forsvarsmateriell og forsterke våre internasjonale allianser. Dette målet reflekterer at behovet for hensynet til nasjonal sikkerhet på lang sikt og i en alliert ramme skal hensyntas i materiellanskaffelser. Forsvarsmateriell har også her en viktig rolle som utviklingspartner for Forsvaret.

3.2.2.1 Delmål 5: Bidra til utviklingen av norsk forsvarsindustri

Strategisk samarbeid med norsk industri og næringsliv skal bidra til forsyningssikkerhet og styrket beredskap gjennom nasjonal langsiktig tilgang til nødvendige varer og tjenester. I dette delmålet ligger det at Forsvarsmateriell skal fortsette styrkingen av arbeidet med strategisk samarbeid med forsvarsindustrien og øvrig næringsliv. En robust forsvarsindustri som understøtter Forsvarets behov er avgjørende for nasjonal sikkerhet.

Som en del av operasjonaliseringen av kapittel 8 i langtidsplanen om fremskaffelser og forsvarsindustriell politikk skal Forsvarsmateriell gjøre vurderinger av hvordan nasjonal industri og næringsliv kan benyttes i alle drifts- og investeringsanskaffelser for å understøtte Forsvaret og våre allierte. Det skal legges vekt på hensynet til nasjonal sikkerhet og beredskap, herunder behovet for forsyningssikkerhet. Dette innebærer at det skal gjøres vurderinger av hvorvidt det finnes næringslivsaktører i Norge som kan og bør benyttes som hoved- eller underleverandører til

Forsvaret i de konkrete anskaffelsene. Dette innebærer også at Forsvarsmateriell må legge til rette for et integrert samarbeid mellom nasjonal og internasjonal industri og næringsliv for å skape synergieffekter til det beste for Forsvarets virksomhet, og som følge av føringer knyttet til industrisamarbeid.

Det skal ses hen til ambisjonen om at Forsvaret i større grad skal benytte lokale og regionale tilbydere, og handlingsrommet i EØS-avtalen skal utnyttes for å oppnå disse målsettingene. I utarbeidelse av vurderingene skal det innhentes innspill fra andre etater i forsvarssektoren og fra privat næringsliv, i den grad det er naturlig og innenfor bestemmelsene i anskaffelsesregelverk. Omfanget av vurderingene skal tilpasses anskaffelsens størrelse.

Forsvarsmateriell skal fremforhandle og forvalte industrisamarbeidsavtaler på vegne av Forsvarsdepartementet.

Forsvarsmateriell skal videre avsette tilstrekkelig med ressurser for å ivareta intensjonen med strategisk styring av missilfamilien og NASAMS. (jf. Supplerende tildelingsbrev nr. 11 for Forsvarsmateriell 2023). Herunder støtte Forsvarsmateriells arbeid for å utvikle systemene i samarbeid med FFI, Forsvaret, andre brukernasjoner og industrien. Videre skal Forsvarsmateriell ta sin del av lederrollen i det flernasjonale brukermiljøet innenfor eget fagansvar og oppdrag for å underbygge langsiktig relevans og kostnadseffektivitet på systemene.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen om måloppnåelse:

- Effekten av industrisamarbeidsavtaler. Ordet effekt er i denne sammenhengen for 2025 ikke definert, men kan innebære å rapportere på flere indikatorer utover det som har vært gjort. En slik indikator kan være midler omsatt gjennom industrisamarbeid per teknologisk kompetanseområde (TKO)
- Vurdering av status på feltet

3.2.2.2 Delmål 6: Økt interoperabilitet og effektivitet gjennom internasjonalt materiellsamarbeid

Forsvarsmateriell skal styrke evnen til å ivareta og utnytte mulighetene som ligger i internasjonalt materiell og samarbeid med allierte. Samarbeid med våre allierte er viktig for nasjonal sikkerhet, og store materiellsystemer skal anskaffes i samarbeid med allierte. Internasjonalt samarbeid er også viktig for å få redusert gjennomføringstiden for materiellanskaffelser.

Forsvarsmateriell skal ivareta fra føringer fra Forsvarsdepartementet knyttet til industrisamarbeid og internasjonalt materiellsamarbeid, herunder samarbeid med andre stater og initiativer innenfor rammen av NATO, EU og NORDEFECO. Det inkluderer nødvendig støtte til internasjonale programmer som EDF, ASAP, EDIRPA og eventuelt EDIP. Forsvarsmateriell skal i tillegg fortsette arbeidet videreutvikle samarbeid med Forsvaret, FFI og andre FoU-miljøer, nasjonalt og internasjonalt for at teknologiske muligheter kan utnyttes raskere, med økt innovasjonsevne, hvor EDF og DIANA vil være sentrale instrumenter. Hovedfokus i 2025 blir å styrke Forsvarsmateriell sin evne til å vurdere bruk av NSPA og styrke evnen til å følge opp European Defence Fund-prosjekter på oppdrag fra FD.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen av måloppnåelse:

- Vurdering av status på feltet

4 Øvrige føringer, forutsetninger for og forventninger til måloppnåelse

Det skal rapporteres på status i arbeidet med temaene som er omtalt her i halvårs- og årsrapport, enten som en del av måloppnåelse eller på et annet egnet sted i rapporteringen. Se også tilleggskrav i rapporteringslisten i punkt 9.

4.1 Gjennomføring av investeringer

Effektiv gjennomføring av investeringsprosjekter er en kritisk suksessfaktor for å lykkes med implementering av langtidsplanen. Forsvarsmateriell skal bidra til sektorens arbeid med å videreutvikle anskaffelse- og investeringsmodellen til den store variasjonen av systemer som skal anskaffes. Anskaffelsesstrategier skal legge til rette for smidige prosesser og rask tilgang til moderne teknologi, materiell og tjenester. Handlingsrommet i statens og forsvarssektorens prosjektmodeller skal utnyttes bedre for å forenkle prosessene og få til hurtigløp for prioriterte prosjekter.

Kompetanse og tilstrekkelig ressursinnsats i gjennomføring av prosjektfasene er et viktig virkemiddel for å oppnå tilstrekkelig kvalitet med redusert utredningstid. Det er mye sivil utredningskompetanse i privat sektor innenfor konsept- og forprosjektfase og profesjonell prosjektledelse som bør vurderes utnyttet for effektiv gjennomføring.

Forsvarsmateriell skal vurdere hvordan forprosjekt- og gjennomføringsfasen for investeringer kan forkortes og forenkles, herunder om prosessen kan differensieres for ulike materiellkategorier, særlig der raske prosesser er viktig av hensyn til Norges sikkerhet. Det er også ulike unntaksbestemmelser som kan benyttes, dersom definerte vilkår er oppfylt. Der det kan resultere i tilpassede og kortere utrednings- og fremskaffelsesprosesser, eller vurderes som viktig for Norges sikkerhet, skal bruk av disse mulighetene vurderes nøye.

I alle større materiellprosjekter skal simulatorer prioriteres som del av anskaffelsen der bruk av slike kan bidra til økt operativ evne og til å redusere klimagassutslipp og negativ miljøpåvirkning. Videre skal det legges vekt på å anskaffe mer hylleware og likt materiell som våre allierte, herunder vurdere fellesanskaffelser i NATO og EU. For å sørge for at det anskaffes mer hylleware og likt materiell som våre allierte, må etatene forvente strategiske føringer i en tidlig fase av pågående og kommende anskaffelsesprosjekter. Flere anskaffelser og investeringer skal også gjøres basert på materiell som allerede er tilgjengelig i markedet. Tidlig samarbeid med industri og med allierte nasjoner er viktig for å få ned gjennomføringstiden.

Forsvarssektoren skal bruke innkjøpsmakten til å redusere negativ klima- og miljøpåvirkning, og der det er mulig også fremme klima- og miljøvennlige løsninger. Det vises for øvrig til at kravene til å hensynta klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser er skjerpet fra 1. januar 2024. Endringene innebærer at alle anskaffelser som gjennomføres i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser som hovedregel skal vekte klima- og miljøhensyn med minimum 30 prosent ved tildeling av leverandør, men det er åpnet for unntak hvis gitte vilkår er oppfylt

4.2 NSIP

Det er som følge av «NATO 2030» og økt fokus på infrastruktur til alliert mottak forventet en betydelig økning av rammen for NATO-finansierte prosjekter.

Som en konsekvens skal Forsvarsmateriell ha et forsterket fokus på NSIP-prosjekter, både i rollen som HN-ansvarlig i Norge og som gjennomføringsansvarlig for fellesfinansierte materiellprosjekter.

4.3 FNs bærekraftsmål

Regjeringens handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030, jf. Meld. St. 40 (2020–2021), samt andre stortingsmeldinger som er relevante for bærekraftsarbeidet, skal ligge til grunn for sektorens arbeid. Målsettingen er at Forsvarsmateriell skal integrere og operasjonalisere bærekraftsmålene i egne virksomhetsplaner basert på risiko og vesentlighet, og at aktiviteter og oppgaver baseres på FNs bærekraftsmål.

Etatene i forsvarssektoren ble i 2024 gitt i oppdrag å foreslå en samlet *strategi-/handlingsplan for sektoren* med overordnede ambisjoner, mål, indikatorer og tiltak for alle bærekraftdimensjoner. En del av strategi-/handlingsplanen er en overordnet plan for kommunikasjon, kompetanse- og kulturbygging om bærekraft i forsvarssektoren. Forsvarsmateriell skal støtte Forsvaret i koordineringen av arbeidet i sektoren. Strategien tar utgangspunkt i Langtidsplan for forsvarssektoren (2025–2036), foranalyse utført av Forsvarsdepartementet, etatene og PWC, etatenes analyser samt gjeldende strategier og handlingsplaner for sektoren. Oppdrag og rapportering som omtales nedenfor for 2025 kan bli en del av sektorstrategien. Det tas sikte på å legge strategien til grunn for Forsvarsdepartementets styring når ferdigstilt.

Forsvarssektoren skal gjennomføre tiltak som beskrevet i sektorens *handlingsplan for klima og miljø*. Forsvarsmateriell skal vurdere og lede tiltakene som tilfaller etaten. Forsvaret skal for øvrig støttes i koordinering og oppfølgingen av handlingsplanen. Forsvarsmateriell skal stille strenge klima- og miljøkrav i anskaffelser. Klima, miljø og samfunn skal ivaretas i hele verdikjeden. Det skal benyttes livsløpsanalyser for å vurdere klima- og miljøpåvirkning.

Det forventes at sektorens verdigrunnlag operasjonaliseres og følges opp. Forsvarsmateriell skal motvirke mobbing og trakassering, herunder seksuell trakassering. Forsvarsmateriell skal arbeide for å motvirke risiko for korrupsjon. Forsvarsmateriell skal videre ivareta menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i sin virksomhet, inkludert eksterne elementer som er en del av sektorens kjeder og prosesser. I tråd med oppdrag fra 2024 skal Forsvarsmateriell, basert på en risikotilnærming, redusere mulighetene for inhabilitet og innsidehandel i sektoren. For personell med særlig risiko skal private interesser som kan innebære risiko for inhabilitet og innsidehandel registreres. Forsvarsmateriell skal utvikle og implementere retningslinjer for registrering av inhabilitet og innsidehandel. Etaten skal sørge for tilstrekkelig kompetanse innenfor disse områdene.

Forsvarsmateriell skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering og redegjøre for dette arbeidet jfr. Aktivitets- og redegjørelsesplikten i likestillings- og diskrimineringsloven §24 og §26.

Forsvarsmateriell skal implementere etatens handlingsplan for mangfold.

Tiltak skal integreres i det ordinære plan- og budsjettarbeidet til Forsvarsmateriell. Forsvarsmateriell skal rapportere på resultatene av arbeidet i henhold til de respektive oppdrag, mål og indikatorer, og inkludere oppdaterte tidsplaner og risikovurderinger, samt planer og forventninger for:

- Sektorens strategi-/handlingsplan for bærekraft.
- Sektorens handlingsplan for klima og miljø

- Arbeidet med verdier og kultur, inkludert mobbing og trakassering og tiltak for å motvirke risiko for korrupsjon, inhabilitet og innsidehandel samt sørge for økt kompetanse. I tillegg skal det i årsrapporten rapporteres kort om ivaretagelse av menneskerettigheter i etatens virke.
- Handlingsplan for mangfold.

4.4 Rammeavtaler

Forsvarsmateriell skal ha oversikt over bruk av rammeavtaler, herunder rutiner og systemer for oppfølging av at rammeavtaler ikke overskrides med hensyn til verdi eller tid. Dette gjelder også samarbeid mellom etatene i forsvarssektoren med hensyn til rammeavtaler som benyttes på tvers av etatene. Riksrevisjonens undersøkelse av bruk og forvaltning av rammeavtaler har avdekket mangler i rutiner og systemer for dette.

4.5 Oppfølging av Riksrevisjonens forvaltnings- og etterlevelserevisjoner

Riksrevisjonen har i Dokument 3:16 (2023–2024) konkludert med den sterkeste kritikkformen til Forsvarsdepartementet etter sin undersøkelse av materiellinvesteringer i forsvarssektoren. For å etablere en oppfølging av Riksrevisjonens kritikk og anbefalinger har Forsvarsdepartementet sammen med etatene identifisert tiltak innenfor de enkelte kritikkområdene. En rekke av disse tiltakene skal iverksettes i regi av etaten. Forsvarsmateriell skal rapportere kvartalsvis på arbeidet med oppfølgingen av Riksrevisjonens kritikk i henhold til de formkrav som er etablert i supplerende tildelingsbrev i 2024.

Riksrevisjonen har i Dokument 3:3 (2022–2023) konkludert med den sterkeste kritikkformen i sin undersøkelse av Forsvarets informasjonssystemer for kommunikasjon og informasjonsutveksling i operasjoner. Forsvaret og Forsvarsmateriell har knyttet anbefalingene, de kritikkverdige forholdene og kritikkområdene som Riksrevisjonen peker på, iverksatt tiltak for å bedre situasjonen. Forsvaret, støttet av Forsvarsmateriell, rapporterer månedlig på etatenes tiltak til Forsvarsdepartementet. Oppfølgingen av Riksrevisjonens undersøkelse skal fortsette med månedlig rapportering. Det gjøres løpende vurderinger i dialog med Forsvaret om hyppigheten kan tas ned etter hvert basert på risiko og vesentlighet.

4.6 Partssamarbeid

Partssamarbeidet skal styrkes på alle nivå. Dette gjelder særlig ved avtaleinngåelse med sivile leverandører hvor Forsvarets ansatte berøres av avtalen. Forsvaret og Forsvarsmateriell skal involvere arbeidstakerorganisasjonene i tråd med det lov- og avtaleverket som partene er bundet av. For avtaler knyttet til vedlikehold, skal Forsvaret og Forsvarsmateriell i tillegg overholde forpliktelsene som følger av forliksavtale datert 13. oktober 2023 mellom Forsvarsdepartementet og Fellesforbundet. Det forutsettes at Forsvaret og Forsvarsmateriell utøver medbestemmelse i tråd med de tariffoppliktelsene man har på en ryddig og god måte.

4.7 Forsvarshistorisk museum og utrangering av materiell

Før avhending av materiell besluttes, skal Forsvarsmateriell holde Forsvarshistorisk Museum informert om utrangert materiell, for å avklare om enkeltgjenstander vurderes å ha bevarings-, formidlings- eller forskningsverdi. Der Forsvarshistorisk museum ønsker å si fra seg

forvaltningsansvar for materiell eller gjenstander, skal disse returneres Forsvarsmateriell for avhending.

4.8 Små- og mellomstore bedrifter

Forsvarssektoren skal gjennomføre tiltak som gjør det enklere for små og mellomstore bedrifter å levere til drifts- og investeringsanskaffelser. Forsvarsmateriell skal fortsette arbeidet med ivaretagelse av små og mellomstore bedrifter på markedet.

4.9 Forebyggende sikkerhet

Sikkerhetsstyring i Forsvarsmateriell skal være en del av virksomhetsstyringen og tilfredsstillende krav i sikkerhetsloven og virksomhetssikkerhetsforskriften.

Forsvarsmateriell skal gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre et forsvarlig sikkerhetsnivå for Forsvarets skjermingsverdige informasjonssystemer, styrt av Forsvarets prioriteringer.

4.10 Personell og kompetanse

Militær kompetanse er en knapp ressurs. Forsvarsmateriell skal vurdere nøye i hvilke stillinger det er behov for militær kompetanse og hvilke som skal bemannes av sivile eller av personell med kortere militær utdanning. Formålet er å redusere antallet militære stillinger utenfor Forsvaret. FD viser videre til oppdrag 12 om balansert personell- og kompetansestruktur gitt i tildelingsbrevet for 2024, der Forsvarsmateriell skal ha innfridd en rekke målsetninger innen utgangen av 2025.

Forsvarssektoren har særskilte behov som gjør at operative hensyn skal være styrende også for lokalisering. Samtidig skal regional- og distriktpolitiske hensyn ivaretas når statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon skal etableres. Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser legges til grunn i vekstfasen etaten er inne i.

4.11 Forbedring og effektivisering

I langtidsplanen for Forsvaret (LTP) er ambisjonene om økt operativ evne høye og de økonomiske rammene faste. For å skape handlingsrom i planen og oppnå vekst og økt gjennomføringsevne er forsvarssektoren avhengig av å øke evnen til forbedring og effektivisering. Gevinster forventes å komme fra realisering av effekter fra sektorreformen og områdegjennomgangen om eiendom, bygg og anlegg i etatenes interneffektivisering og i Forsvarets gjennomføringsplan med tilhørende investeringer.

Ny innretning på forbedring og effektivisering dreier gevinstrealisering fra utelukkende økonomiske gevinster til økt effekt av de ressursene som tilgodesees forsvarssektoren. Forsvaret har fått i oppdrag å lede utarbeidelsen av ny veileder for gevinstrealisering i sektoren, med en bredere definisjon av gevinster, beskrivelse av faglig samarbeid i sektoren og retningslinjer for håndtering av gevinster. Gevinster skal dokumenteres som budsjettgevinster, øvrige beregnede gevinster eller kvalitative gevinster.

For å nå Stortingets ambisjoner må etatene i forsvarssektoren jobbe på nye og innovative måter. Arbeidet med forbedring og effektivisering skal integreres i virksomhetsutvikling og -styring og ny innretning skal styrke insentivene i forsvarssektoren til å finne nye og smartere løsninger.

Forsvarsmateriell skal utvikle forslag til produktivitets-/effektivitetsindikatorer, med tilhørende nullpunktsmålinger og ambisjon, for: 1) hovedprosessen materiellanskaffelser, i tråd med konklusjonene og mål fra sektorreformen og 2) utvalgte forbedringsområder i egen virksomhet (interneffektivisering).

For perioden 2025–2030 skal det realiseres gevinster på minimum 2,5 mrd. 2024-kroner i sektoren. Minimum 1/3 skal være budsjettgevinster som skal kunne omdisponeres i det årlige statsbudsjettet, men opptil 2/3 kan være dokumenterbare kvantitative gevinster som gir effekt i Forsvarets operasjoner, øvrige virksomhet og samfunnet for øvrig. Ny gevinstveileder legges til grunn for rapportering på gevinstrealisering.

Gevinstrealisering vil bli fulgt opp særskilt i etatsstyringen og i egne fagmøter med virksomhetene. Forsvaret koordinerer fagmøtene.

Resultatkrav

Forsvarsmateriell skal i 2025:

- Gjennomføre forbedringer og effektivisering som gir budsjettgevinster på minst 80 mill. kroner
- Gjennomføre forbedringer og effektiviseringer som bidrar til å oppnå ambisjonene LTP. Øvrige dokumenterbare kvantitative gevinster (kvalitets- og samfunnsmessige gevinster) skal for 2025 og 2026 til sammen utgjøre minimum 60 mill. kroner.
- Etablere og prioritere forbedringsmål og produktivitets-/effektivitetsindikatorer med tilhørende gevinstplaner for Forsvarsmateriells interneffektivisering og hovedprosess materiellanskaffelse. Implementere forsvarssektorens nye innretning av forbedring og effektivisering.

Forsvaret konsoliderer rapporteringen fra etatene og sørger for at etatenes rapportering er harmonisert med hverandre.

4.12 Strategi for kunstig intelligens i forsvarssektoren

Strategi for kunstig intelligens for forsvarssektoren ble publisert i oktober 2023. Forsvaret utarbeidet i 2024 en oppfølgingsplan for å nå ambisjon og målsettinger i strategien. Forsvarsmateriell skal ved behov støtte Forsvaret med å videreutvikle planen som følger opp ambisjoner og målsettinger i Forsvarsdepartementets strategi for kunstig intelligens.

4.13 Styrket satsing på forskning og utvikling

Langtidsplanen legger til grunn en styrket satsing på forskning og utvikling (FoU) for å møte et mer sammensatt trusselbilde, og styrke sektorens evne til å se fremover, være fleksibel og raskt tilpasse seg nye utfordringer. Forsvarsmateriell skal åpne for et større mangfold av rådgivere som kan bidra med forskningsbaserte råd og bidra aktivt til at flere av Norges fremste forskningsmiljøer, herunder sivile miljøer, kan samarbeide med forsvarssektoren. Forskningsfronten sivilt må i større grad anvendes på problemstillinger innenfor forsvar, sikkerhet og beredskap. Forsvarsdepartementet jobber for å bygge ned barrierene mellom sivil og militær side slik at Forsvaret og forsvarssektoren kan få bedre tilgang til et større mangfold av FoU-leverandører. Dette innebærer også å etablere ordninger som gjør konkurranseutsetting av mer FoU-midler i forsvarssektoren mulig, sikkert og håndterbart.

Forsvarssektoren skal prioritere FoU-innsats som understøtter langsiktig kunnskaps-, teknologi- og kapabilitetsutvikling, og FoU-prosjekter som bygger opp under regjeringens to FoU-prioriteringer og fire FoU-satsinger. De fire tematiske FoU-satsingene bygger opp under de prioriteringene som er satt for utviklingen av forsvarsevnen fremover og skal bidra til at 1) Norge skal kunne lede og delta i multidomeneoperasjoner og være fremst blant allierte på situasjonsforståelse i nord, og 2) Norge skal utvikle fremtidige operative evner gjennom teknologisk fornyelse.

Forsvarsmateriell skal utøve strategisk og innsiktsbasert styring av FoU innenfor eget ansvar og evne å tverrprioritere mellom ulike behov. Forsvarssektorens FoU-aktiviteter skal samordnes til et helhetlig og sammenhengende system der forskningsinnsatsen styres mer strategisk og innsiktsbasert gjennom porteføljer. FoU-midler skal i større grad tildeles FoU-leverandører i og utenfor forsvarssektoren etter gitte kriterier på en måte som understøtter målsettinger om økt strategisk styring av FoU, økt leverandørmangfold og mer tildeling gjennom konkurranse. Forsvarsdepartementet vil i 2025 invitere etatene til nærmere dialog om hvordan både FoU-satsinger og samordning av aktivitet kan implementeres.

Strategi for forskning og utvikling i forsvarssektoren er utgått og vil erstattes med noe nytt. I mellomtiden vises det til kapittel 10 i langtidsplanen for forsvarssektoren 2025–2036 (Prop. 87 S (2023–2024)).

4.14 Økt innovasjonsevne

Forsvarssektoren skal ha evne til hurtig og målrettet innovasjon. Ambisjon er å oppnå betydelige fortrinn i Forsvarets operasjoner og i daglig virksomhet i forsvarssektoren og bidra til utslippsreduksjon og klimaomstilling. Evnen til innovasjon skal styrkes gjennom å motivere til nyskaping, fjerne hindre, sette innovasjon mer i system og øke bruken av innovasjonsmidler i sektoren.

Forsvarsmateriell skal bidra til å etablere en ny innretning på innovasjon i et helhetlig prosess-, teknologi- og organisasjonsperspektiv der erfaringer fra egne og andre nasjoner vektlegges (erfaringsbasert innovasjon), en ny og utvidet samarbeidsmodell etableres for et tettere og utvidet samarbeid mellom forsvarssektoren, allierte, næringslivet, utdannings- og forskningsmiljøer og statlige myndigheter (femkantmodellen). Innsatsen skal knyttes til realisering av de strategiske prioriteringene for utvikling av forsvarssektoren og Forsvarets nasjonale evner som fremgår av langtidsplanen og planforutsetningene til denne.

Forsvarsmateriell skal ta del i innovasjonsprogrammet for forsvarssektoren og støtte Forsvaret i arbeidet med å vedlikeholde en handlingsplan for innovasjon. Forsvarsmateriell skal særskilt legge til rette for at hele bredden i fremskaffelsesmåter utnyttes for å fremskaffe materiell til riktig tid slik at innovasjoner får maksimal effekt. Eget regelverk skal gjennomgås i den hensikt å identifisere og fjerne hindringer for innovasjon og det skal etableres insentiver for å styrke kultur for innovasjon, spesielt på ledernivå. Forsvarsmateriell skal bidra til optimal utnyttelse av nasjonalt og internasjonalt virkemiddelapparat og til innovasjonssamarbeid i nasjonal og alliert kontekst, som i 2025 blant annet vil omfatte aktiviteter i NATO om hurtigere fremskaffelser og delta i samarbeidsfora knyttet til NATO DIANA. Dette skal også sees i sammenheng med EUs innovasjonsprogram EUDIS (EU Defence Innovation Scheme) som er en del av EDF.

5 Fellesføringer

5.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Forsvarsmateriell skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Forsvarsmateriell skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Forsvarsmateriell skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

5.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Forsvarsmateriell skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

5.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Forsvarsmateriell skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Forsvarsmateriell skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulent tjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Etaten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulent tjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulent tjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulent tjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

6 Styringsdialog og frister i 2025

Styringsdialogen og krav til rapporteringen fremgår av hovedinstruksen for Forsvarsmateriell, samt av reglement for økonomistyring i staten. Videre fremgår krav til rapportering av punkt 9 i dette brev. Under følger en oversikt over viktige frister i 2025 og begynnelse av 2026 [*merknad: kan bli justeringer*].

Årlig rapport om internrevisjonens virksomhet, kopi til Riksrevisjonen	10. januar 2025
Forklaringer til statsregnskapet for 2024	27. januar 2025
Foreløpig del VI årsregnskap 2024	14. februar 2025
Frist for innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2025	17. februar 2025
Frist for årsrapport 2024 og vedlegg	14. mars 2025
Etatsstyringsmøte	april 2025
Frist for budsjettinnspill for 2026	2. mai 2025
Frist for foreløpig rapportering om kjente behov for bevilgningsendringer i andre halvår	9. juni 2025
Frist for halvårsrapport	22. august 2025
Frist for innspill til nysalderingen av forsvarsbudsjettet for 2025	29. august 2025
Prop. 1 S (2025–2026) legges frem	Primo oktober 2025
Foreløpig tildelingsbrev for 2026 sendes fra FD	Primo oktober 2025
Etatsstyringsmøte	oktober/ november 2025
Frist for tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev for 2026	Primo november 2025
Stortinget behandler Prop. 1 S (2025–2026)	desember 2025
Tildelingsbrev sendes ut etter stortingsbehandling av Prop. 1 S (2025–2026)	Innen 31. desember 2025
Årlig risikobasert revisjonsplan, kopi til Riksrevisjonen	10. januar 2026
Årlig rapport om internrevisjonens virksomhet, kopi til Riksrevisjonen	10. januar 2026
Forklaringer til statsregnskapet for 2025	Ultimo januar 2026
Foreløpig del VI årsregnskap 2025	13. februar 2026
Frist for årsrapport 2025 og vedlegg	13. mars 2026

7 Budsjettrammer for 2025

På bakgrunn av Stortingets vedtak av 18. desember 2024 og Innst. 7 S til Prop 1 S (2024–2025) tildeler Forsvarsdepartementet Forsvarsmateriell midler som følger (alle tall i tusen kroner):

Utgifter:

Kap.	Post	Kapittel- og postnavn	Beløp
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	2 539 526
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	256 578
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	30 064 108
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	650 000
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44</i>	348 396

Inntekter

Kapittel	Post	Kapittel- og postnavn	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	01	Driftsinntekter	-36 324

45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	-1 592 839
48	Fellesfinansierte investeringer, inntekter	-650 000

Kampfly andel av tildelingen er angitt i avsnittet nedenfor.

Nærmere om bevilgningen under enkelte poster:

Tildelingen på kapittel 1760, post 01 skal også dekke oppgaver knyttet til Det europeiske forsvarsfondet (EDF).

Bevilgningen til kampflyprogrammet er inkludert i tildelingen på kapittel 1760 slik:

Utgift/Inntekt	Kapittel	Post	Tittel kapittel	Totalt (i 1 000 kroner)
Utgift	1760	Post 01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	90 823
		Post 45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 070 927
Utgift Totalt				6 161 750

Forsvarsmateriell skal legge til rette for at budsjett og forbruk til kampfly fortsatt kan holdes adskilt fra øvrig drift og investeringer slik at departementet fortsatt kan rapportere på samlede utgifter til nye kampfly med baseløsning. Kampfly rapporteres særskilt i kontantregnskapet og virksomhetsregnskapet.

Føringer for tildelingen

Nedenfor spesifiserer departementet enkelte sentrale nye føringer for tildelingen til Forsvarsmateriell. Endringer i tildelingen som følge av tidligere budsjettiltak er ikke omtalt. Forsvarsmateriell skal i rapporteringen redegjøre for hvordan midler er anvendt i forhold til disse føringene.

Kap	Post	Tiltak	Beløp
1760	01	Systemeierskap NASAMS og missilfamilien	20 680
1760	01	Klima-, miljø- og bærekraftstiltak	21 094

Støtte til Ukraina

Midlene som tildeles Forsvarsmateriell på kap. 1760, post 01 og post 45, for støtte til Ukraina er en del av det flerårige Nansen-programmet for Ukraina, og må anses øremerket til formålet. Tildelingen fordeles på tiltakene under:

Kap.	Post	Tiltak	Beløp
1760	01	Behov for ressurser i Forsvarsmateriell til håndtering av donasjoner i 2025	20 000
1760	45	Treningsoppdrag F-16 i 2025 Forsvarsmateriell	56 000
1760	45	NAMMO - økt produksjonskapasitet	691 600

Ved større justeringer i gjennomføringen av overnevnte tiltak eller avvik skal Forsvarsdepartementet orienteres. Dersom det er behov for endringer i rammen eller i oppdragets innhold og omfang, skal dette fremmes Forsvarsdepartementet for beslutning. Det er kun reelle merutgifter i Forsvarsmateriell som følge av arbeid med støtten til Ukraina, som skal håndteres innenfor rammen av Nansen-programmet.

Gjenanskaffelser av donert materiell til Ukraina

Forsvarsmateriell er tildelt 1 389,0 mill. kroner til gjenanskaffelse av donert materiell over kap. 1760, post 45, i 2025. Midlene er tildelt utbetalinger for følgende prosjekter, jf. Forsvarsmateriell budsjettinnspill. Eventuelle endringer i utbetalingstakten håndteres i budsjettmilepælene.

P nr	Prosjektnavn	Beløp (i tusen kroner)
P1146	Gjenanskaffelse av donerte hovedkomponenter NASAMS	315 000
P5049	Ingeniørpanservogn	11 000
P5430	Bergingspanservogn Leopard 2	95 000
P5230	Artilleriammunisjon 155 mm	793 000
P1153	Gjenanskaffelse av M72	70 000
P1155	Mineryddesystemer MICLIC (to systemer)	43 000
P2559	Landbasert transportstøtte	25 000
P1154	Gjenanskaffelse av våpenstasjoner	37 000
		1 389 000

8 Delegering av fullmakter

8.1 Merinntektsfullmakt

Gjennom Stortingets behandling av Innst. 7 S (2024–2025) til Prop. 1 S (2024–2025), har Forsvarsdepartementet fått fullmakt til å benytte alle merinntekter i 2025 til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet med unntak av inntekter fra militære bøter.

Forsvarsmateriell kan på den bakgrunn foreslå å bruke merinntekter ved salg av varer og tjenester med motsvarende merutgifter, på postene 01. I tillegg kan Forsvarsmateriell foreslå å nytte inntekter for dekning av utgifter til inntektservervelse, når dette er dokumentert. Disponering av reelle merinntekter besluttet av Forsvarsdepartementet. Prognoser for merinntekter og merutgifter til avhending skal rapporteres månedlig sammen med regnskapet.

Inntekter ved salg av større materiell kan i 2025, etter samråd og avklaring med departementet, benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen under kapittel 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kapittel 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

8.2 Fullmakt til nettobudsjettering av salgsomkostninger

For 2025 kan Forsvarsmateriell trekke salgsomkostninger ved salg av materiell fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kapittel 4760, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, jf. vedtak VI Nettobudsjettering av salgsomkostninger.

I dette ligger at Forsvarsmateriell for 2025 kan benytte salgsinntekter til forberedelser til fremtidig avhending, herunder destruering av materiell, miljøkartlegging og -opprydding.

8.3 Fullmakter knyttet til investeringer

Forsvarsmateriell kan for 2025:

- utarbeide konseptvalgutredninger og sentrale styringsdokumenter for investeringsprosjekter på oppdrag fra Forsvaret, innenfor Forsvarsmateriells økonomiske rammer.
- gjennomføre investeringsprosjekter etter oppdrag fra Forsvaret, innenfor Forsvarsmateriells økonomiske rammer
- nytte tildelingene på kapittel 1760, post 45 til å gjennomføre investeringsprosjekter etter oppdrag fra Forsvaret eller Forsvarsdepartementet
- bruke inntil 2 pst. av årlig tildeling på kapitel 1760 post 45 til gjennomføring av konsept- og forprosjektfasen
- belaste utgiftsbevilgninger for bestilling gjennom NSPA (NATO SUPPORT and Procurement Agency), andre internasjonale organisasjoner eller andre lands myndigheter fra det tidspunkt materiell blir bestilt, selv om levering først skjer senere i budsjettåret eller i et etterfølgende budsjettår.

8.4 Bestillingsfullmakter

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2024–2025) er Forsvarsdepartementet gitt fullmakt til å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger beløpene i tabellen under. Forsvarsdepartementet delegerer fullmaktene til Forsvarsmateriell.

Kapittel	Post	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	Totalt mill. kroner
1760	Post 01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	1 100
1760	Post 44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	370
1760	Post 45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	142 820
1760	Post 48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	870

8.5 Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader

Forsvarsdepartementet viser til Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 om behandling av erstatningskrav mot staten mv og gir med dette Forsvarsmateriell fullmakt i 2025 til å behandle erstatningskrav og belaste kapittel 471, post 71 i tråd med føringene i rundskrivet.

9 Rapporteringskrav

9.1 Om materiell

Tema	Rapporteringskrav	Rapporteringshyppighet
<i>Gjennomføring</i>	<ul style="list-style-type: none">-Påløpte gjennomføringskostnader- Akkumulert gjennomføringskostnad for henholdsvis investering og materiellforvaltning skal redegjøres for i vedlegg til årsrapporten.- Prognose for ev. fremtidige behov som følge av oppdrag og prosjekter i investeringsplanen.- Statistikk om utviklingen i styrings- og kostnadsramme for hvert enkelt forpliktet prosjekt <p>Forsvarsmateriell skal fortsette å oppdatere driftskostnadsdatabasen sin.</p>	Årsrapport
<i>Rammeavtaler</i>	<ul style="list-style-type: none">-Status på gjennomføring av tiltak innenfor oppfølging og kontroll med rammeavtaler.-Nye tiltak iverksatt i perioden.-Status på opplæring innenfor temaet av egne ansatte og innkjøpere i Forsvaret.	Halvårs- og årsrapport
<i>Klima – og miljø</i>	<p>Forsvarsmateriell skal rapportere på følgende i forbindelse med sitt arbeid med klima og miljø:</p> <ul style="list-style-type: none">- Redegjørelse for Forsvarsmateriells arbeid med å stille klima- og miljøkrav i anskaffelse, herunder prosentvis andel nye anskaffelser som stiller krav som reduserer sektorens klima- og miljøavtrykk og andel inngåtte kontrakter med minimum to klima og/eller miljøkrav- Redegjørelse for arbeidet med klima- og miljøhensyn i driftsanskaffelser, herunder andel kategoristrategier der kategoriens vesentligste klima- og miljøbelastning er beskrevet og andel inngåtte kontrakter med minimum to klima og/eller miljøkrav- Redegjørelse for hvordan klima- og miljøhensyn ivaretas i avhendingsprosessen, herunder andel materiell som avhenges på ulike nivå i avfallspyramiden og andel inngåtte kontrakter med klima- og miljøkrav	

9.2 Drift og regnskap

Tema	Rapporteringskrav	Rapporteringshyppighet
<i>Personell</i>	<ul style="list-style-type: none">- Årsverk fordelt på ulike personellkategorier: kvinneandel, samlet for etaten, fordelt på militære og sivile.- Spesielt for militære stillinger i etaten: gradfordeling fordelt på kjønn og alder, fordeling OR/OF i etaten fordelt på kjønn.- Antall lærlinger, samlet og fordelt på kategori (militær/sivil), kjønn og fag.- Oversikt over arbeidssted for personell fordelt på sentralitetsklasse.- Oversikt over dødsfall og alvorlige skader.	Årsrapport

	-Oversikt over flernasjonale samarbeids- og utviklingsfora etaten deltar i.	
<i>Likestilling og diskriminering</i>	Forsvarsmateriell skal redegjøre for arbeidet med å fremme likestilling og hindre diskriminering, jf. lov om likestilling og forbud mot diskriminering.	Årsrapport
<i>Effektiv drift</i>	<ul style="list-style-type: none"> - antall utførte årsverk - samlet tildeling på post 01-99 - analyse av utførte årsverk fordelt på drift, investering og forvaltning med tilhørende kostnader - utnyttelsesgrad post 01-29 - driftsutgifter eller driftskostnader - lønnsandel av driftsutgifter eller lønnsandel av driftskostnader - lønnsutgifter eller lønnskostnader per årsverk - utbetalinger som følge av erstatningskrav for tingskader 	Årsrapport
<i>Lønnsvekst og pensjon</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lønnsvekst brutt ned på ulike vekstfaktorer - Endring i pensjonspremie brutt ned på ulike vekstfaktorer 	Halvårs- og årsrapport
<i>Varsling</i>	Oversikt over antall meldte saker om mobbing- og seksuell trakassering.	Årsrapport
<i>Forskning og utvikling (FoU)</i>	Forsvarsmateriells bruk av FoU-midler, brutt ned på formål og FoU-leverandør. Forsvarsmateriell trenger ikke rapportere på eget kjøp av FoU fra FFI, dette rapporterer FFI på.	Årsrapport
<i>Innovasjon</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Brukt av midler på innovasjon, brutt ned på hovedkategorier av formål. - Kvalitativ vurdering av fremdrift og oppnådde effekter av innovasjonsaktivitet i etaten og status på utviklingen av innovasjonsevnen og på ovennevnte tiltak. 	Halvårs- og årsrapport
<i>Kunstig intelligens</i>	Forsvarsmateriell skal gjøre en kvalitativ vurdering av eventuelle KI-tiltak som er implementert i egen organisasjon for å utnytte kunstig intelligens som bidrar til å understøtte sektorens mål.	Halvårs- og årsrapport
<i>Oppfølging av tilrådninger etter havariet med KNM Helge Ingstad</i>	Forsvarsmateriell skal rapportere på status for oppfølgingen av sikkerhetstilrådingene gitt av Statens Havarikommisjon, som følge av havariet med KNM Helge Ingstad, i tråd med føringer i supplerende tildelingsbrev nr. 1 2021.	Årsrapport
<i>IKT</i>	Forsvarsmateriell skal rapportere på status, ev. hindringer og vurdering av risiko i arbeidet med å støtte Forsvarets prosjekter på IKT-området, herunder tiltakspakken til Mime, tiltak som adresserer Riksrevisjonens K21S rapport, oppfølging av tiltak i F24 IKT og forprosjekt for datasenter, sikre plattformer og ERP.	Halvårs- og årsrapport
<i>Tilsyn og revisjoner</i>	Oversikt over antall saker fra Riksrevisjonen og andre tilsyn hvor det påvist vesentlige feil og mangler og kort redegjørelse for oppfølging	Halvårs- og årsrapport
<i>Forbedring og effektivisering</i>	- Gevinstrealisering opp mot kravet for 2025, inkludert prognose (for halvårsrapport), vurdering av risiko og tiltak.	31. januar, 17. februar, 31. mars, 30. april, 2. juni, halvårs- og årsrapport

	<p>-Nullpunktsmålning og ambisjon for prioriterte produktivitets-/effektivitetsindikatorer, inkl. gevinstrealiseringsplan for hovedprosessen materiellanskaffelse.</p> <p>-Gevinstrealisering i 2025 som følge av bruk av omstillingsmidler i perioden 2021–2025.</p> <p>-Status på implementering av ny innretning av forbedring og effektivisering i sektoren.</p> <p>Forsvaret konsoliderer rapporteringen fra etatene og sørger for at etatenes rapportering er harmonisert med hverandre.</p>	
--	--	--

9.3 Forebyggende sikkerhet

Forsvarsmateriell skal i årsrapporten rapportere på følgende:

Tema	Rapporteringskrav	Rapporteringshyppighet
<i>Sikkerhetsstyring</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Redegjør for hvordan sikkerhetslovens § 4-1 «sikkerhetsstyring» og virksomhetssikkerhetsforskriften Kapittel 2 om sikkerhetsstyring er implementert i Forsvarsmateriell. • Redegjør for hvordan funn i Modenhetsvurderingen av sikkerhetsstyring tilknyttet Forsvarsmateriell er fulgt opp. 	Årsrapport
<i>Informasjonssystemssikkerhet</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsmateriell skal rapportere fullstendig oversikt over skjermingsverdige informasjonssystemer som grunnlag for sikkerhetsstyring. • Forsvarsmateriell skal rapportere status på sikkerhetsgodkjenningen per skjermingsverdig informasjonssystem. • Forsvarsmateriell skal rapportere på status på sikkerhetsovervåking per skjermingsverdig informasjonssystem. 	Årsrapport
<i>Informasjonssystemssikkerhet som understøttelse av Forsvaret</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsmateriell skal rapportere status på fremdrift for de avtalte og planlagte tiltak som Forsvarsmateriell har ansvaret for, med en kortfattet kvalitativ vurdering av fremdrift, underbygget med kvantitative data, gjennomføringsrisiko og effekt. 	Årsrapport
<i>Objekt og infrastrukturens sikkerhet</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Det skal rapporteres på status for sikring av skjermingsverdige objekter og infrastruktur innenfor de tre klassifiseringsnivåene VIKTIG, KRITISK og MEGET KRITISK. Forsvarlig sikkerhetsnivå for objektene skal vurderes på bakgrunn av det ovennevnte kravsettet og hovedprinsippene i sikkerhetslovens § 7- 	Årsrapport

	<p>3 (barrierer, deteksjon, verifikasjon og reaksjon). Rapportering på forsvarlig sikkerhetsnivå omhandler her grunnsikring i normaltilstand. Kravsett tilknyttet andre fagområder i sikkerhetsloven inngår ikke i denne vurderingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsmateriell skal rapportere for status for resultatkrav angående planer for påbygningstiltak for skjermingsverdige objekter og infrastruktur som del av beredskapssystemet (Tiltak som kan iverksettes dersom risikoen øker utover det grunnsikringstiltakene ivaretar). 	
<i>Avhengigheter</i>	<p>Redegjør for hvordan Forsvarsmateriell følger opp virksomhetssikkerhetsforskriften forskriften:</p> <ul style="list-style-type: none"> • § 12 bokstav f: i hvilken grad virksomheten er avhengig av andre virksomheter for å fungere som den skal. • § 13 andre ledd: Virksomheten skal sende en oversikt over andre virksomheter den er avhengig av for å fungere som den skal, til Nasjonal sikkerhetsmyndighet og det departementet som er ansvarlig for det forebyggende sikkerhetsarbeidet i sektoren. 	Årsrapport
<i>Sikkerhetsgraderte anskaffelser</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsmateriell skal ha oversikt over sikkerhetsgraderte anskaffelser og sende oversiktene årlig til Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Redegjør for status for oppfølging av dette kravet. • Forsvarsmateriell skal redegjøre for rutiner for inngåelse av sikkerhetsavtaler, for kontroll med leverandører og hvor mange kontroller som ble utført i 2024. 	Årsrapport

10 Vedlegg

Illustrativ beskrivelse av investeringsprosessen